

Demi Lovato heeft het meest vernietigende protestlied van het Trump-tijdperk geschreven

Dorian Lynskey in The Guardian 15 oktober 2020

Doordat het de president rechtstreeks aandurft, waar andere artiesten dat alleen zijdelings hebben gedaan, en hem op menselijk niveau confronteert, heeft het nummer *Commander in Chief* van de Amerikaanse popster een intens potentieel.

"Het maakt me niet uit of dit mijn carrière ruïneert" Demi Lovato voert *Commander in Chief* uit bij The Billboard Music Awards in Los Angeles.

Hoe los je een probleem als Donald op? Net als Nixon, Reagan en Thatcher vóór hem, is president Trump een grote katalysator geweest voor protest in de kunsten, maar zijn schurkachtigheid is zo absurd en opzichtig dat het moeilijk is hem aan te vallen zonder het voor de hand liggende te noemen. Hem frontaal aanvallen is als recht in de zon kijken. Het is geen verrassing dat zijn meest treffende satiricus de komiek Sarah Cooper is, die lipsynchroniseert met zijn eigen woorden in plaats van haar eigen tekst te schrijven.

In de muziek zingen over de VS in de afgelopen vier jaar betekent zinspelen op de olifant in het Witte Huis. De invloed van Trump is vaak indirect: zijn aanwezigheid sijpelt als gifgas in opnames. In nummers als *This Is America* van Childish Gambino en andere wordt hij terloops, of helemaal niet genoemd. Wie had dan kunnen voorspellen dat een van de krachtigste liedjes over Trump - *De opperbevelhebber* van Demi Lovato – te elfder ure zou komen, en zo direct zou zijn?

Het is niet ongewoon dat een mainstream popartiest zich uitspreekt met het risico fans te verliezen. Beyoncé, Taylor Swift en Katy Perry hebben zich laten verleiden om politieke standpunten in te nemen en ze zelfs in liedjes te gieten, zoals Swift's *Miss Americana & the Heartbreak Prince* of Lana Del Rey's *Looking for America*. Lovato, die zichzelf omschrijft als "een excentrieke latinovrouw", wond er al eerder geen doekjes om in kwesties als geestelijke gezondheid en *body image*. Haar meest recente hit heette *OK Not to Be OK*. En toch is er iets verbazingwekkend onverwachts en vrijpostigs aan de morele helderheid van haar nieuwste nummer dat ze gisteravond in première bracht bij de *Billboard Music Awards*. Ik heb van dan af naar niets anders meer geluisterd.

Het nummer – geproduceerd door Eren Cannata en de broer van Billie Eilish, Finneas - klinkt als een hartverscheurende ballade. In zekere zin is dat wat het is, want het drukt de emotionele pijn uit

van het Trump-tijdperk, en van 2020 in het bijzonder. Hoewel het niet zonder lyrische stijbloempjes is (" *Vuren bestrijden met een gokje en bidden om regen*"), is het grotendeels openhartig en direct, en brengt het verdriet, veerkracht en walging over. Lovato heeft gezegd dat ze er vaak aan heeft gedacht om Trump een brief te schrijven, of om met hem aan tafel te gaan zitten om hem te vragen waarom hij zich gedraagt zoals hij doet, maar dat een lied deze vragen voor iedereen oproept: "*Ik ben niet de enige die getroffen is / En die aanstoot neemt aan al die verhalen die je uit je duim hebt gezogen. / En ik heb nog geluk gehad / Omdat er mensen zijn die er erger aan toe zijn / en meer dan hun part hebben geleden*" In de verbazend grimmige video playbackt een breed scala van Amerikanen het nummer voordat Lovato in de laatste minuut overneemt.

Commander in Chief begint met een heilzame, herkenbare zin over de waarden die we verondersteld worden te hebben geleerd (tenzij je vader Fred Trump is) toen we jong waren. Het is niet echt bevooroordeeld. Lovato, de protestzanger, is een gewone, geërgerde vrouw die Trump aan de tand voelt over zijn tekortkomingen als mens en als politicus: zijn corruptie, zijn verwaandheid, zijn onverschilligheid, zijn sadisme. De regel: "*Komt u met de pijn weg?*" doet me denken aan Adam Serwer's klassieke Atlantische essay uit 2018, *The Cruelty Is the Point*. Ze gaat tot de fundamentele onvatbaarheid van Trumps harteloosheid: "*Eerlijk gezegd / Als ik de dingen deed die u doet / Ik kon niet slapen, serieus.*" In verheven gospel-stijl gaat het nummer dan over de vileine geestestoestand van de president en concentreert het zich op de *Black Lives Matter*-protesten van de zomer: "*Wij zullen op straat komen - terwijl u aan het golfen bent.*" De laatste regel van het refrein ("*Hoe voelt het om nog in staat te zijn / Om te ademen?*") verwijst zowel naar Covid-19, dat onder Trumps hoede meer dan 215.000 Amerikanen heeft gedood, als naar de slogan van Black Lives Matter: '*Ik kan niet ademen*'.

Die formulering zou een expliciete reminiscentie kunnen zijn aan *Beste meneer de president*, Pink's open liedbrief aan George W. Bush in 2006, waarin werd gevraagd: "*Wat voel je?*" en "*Hoe slaap je?*" Maar het doet me vreemd genoeg ook denken aan Crass' pamflet uit 1982 tegen Margaret Thatcher, *How Does It Feel (to Be the Mother of a Thousand Dead)*? Beide vragen zijn morele veroordelingen, maar het lied van Crass is helemaal punkrock-gif, terwijl dat van Lovato rustiger is. Als je deze teksten in een rock-, hiphop- of folksong zou stoppen, zou het effect misschien te herkenbaar zijn, want zo klinkt protestmuziek meestal. Wat we meestal niet horen, zijn soortgelijke gevoelens overgebracht in de vorm van een verscheurende, melismatische popballade door de voormalige tienerster van Camp Rock 2: *The Final Jam*. Het is niet om een hyperbolische vergelijking te maken, maar de kracht van Marvin Gaye's *What's Going On* kwam van een voorheen apolitieke kunstenaar die besloot dat hij gewoon niet meer stil kon blijven. *Commander in Chief* is ook het geluid van iemands geduld dat op is. Reagerend op de scheldpartij van een Republikeinse fan op Instagram op woensdag, schreef ze: "*Het kan me echt niet schelen of dit mijn carrière verpest. Dit gaat daar niet over ... ik heb een kunstwerk gemaakt dat staat voor iets waar ik in geloof.*"

Lovato heeft de release van het nummer getimed om jongere Amerikanen aan te moedigen om te gaan stemmen, nu een vuile verkiezingscampagne zijn einde nadert. De clip bij de single toont haar met een masker met GA STEMMEN erop geschreven. *Commander in Chief* legt vakkundig de emotie vast die waarschijnlijk meer kiezers ertoe zal brengen om naar de stembus te gaan dan welke beleidsactie dan ook: een zielsbittere leegheid over Trump en wat hij zijn land heeft aangedaan, en hoe hij, zonder daarvoor de prijs te hoeven betalen, zo lang zoveel hoofden heeft in de greep gehouden. Je hoeft niet van Joe Biden te houden om daarvan af te willen zijn - om de ramen open te gooien en eindelijk het gifgas te laten ontsnappen. Lovato en haar medewerkers hebben een uitzonderlijk protestlied gemaakt dat perfect past bij het moment. Ik hoop dat het na 3 november nog beter klinkt.

Vertaling: Rudi Draye

